

Opplæringsplan fagleder jernbane

Opplæringsplan for opplæring og godkjenning til å utøve funksjonen fagleder jernbane.

Mål

Fagleder jernbane representerer Bane NOR på ulykkesstedet i dialog med nødetatene. Fagleder jernbane skal koordinere de jernbanefaglige aktiviteter på ulykkesstedet, samt bistå innsatsleder under redningsarbeidet. Fagleder jernbane skal utøve sin funksjon i henhold til Bane NORs krav som angitt i styringssystemet og Beredskapsportalen.

2 dagers generell beredskapsopplæring:

Nr.	Tema	Delmål	Pensum/ forelesere	Timer
	Dag 1.			
1.	Hvordan er BANE NORs beredskap organisert: - Overordnet beredskapsplan - Togleders ansvar. - Fagleder jernbane sine oppgaver, utstyr og uniformering. - Varslingsrutiner - Ulike mobiliseringsnivåer - Ulike beredskaps-faser. - De enkelte funksjoners ansvar	Kjenne til de enkelte beredskapsfunksjoner i BANE NOR og hvilket ansvar de har ved en uønsket hendelse. Kjenne til hvordan beredskapsplanen er bygd opp i BANE NOR. Kjenne til fagleder jernbane, togleder, TXP, beredskapsvakt og banesjefen sin rolle og ansvar. Vite om fagleder jernbane sitt utstyr og vest. - Utøve funksjonen i henhold til krav i Beredskapsplaner. - Kjenne til togleders ansvar. - Utøve funksjonen i henhold til Fagleder jernbane sine oppgaver. - Kunne de ulike mobiliserings-nivåer (1,2 og 3). - Kunne de ulike beredskapsfaser (deteksjon, varslings, selvevaktering, bekjempelse og redning, normalisering) - Kjenne til de enkelte funksjoners ansvar og oppgaver.	Overordnet beredskapsplan Togleders instruks. Tiltakskort (varslingskort) for togleder/vaktleder TSS Intern foreleser.	3

Nr.	Tema	Delmål	Pensum/ forelesere	Timer
2.	<p>Redningstjenesten i Norge. Oppbygging, organisering osv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedredningsentralen (HRS) - Lokal redningsentral (LRS) 	<p>Kjenne til de forskjellige roller og ansvar de enkelte etater og funksjoner innehar. Når skal de enkelte etater varsles.</p>	<p>Ekstern foreleser fra for eksempel Politiet.</p>	1
3.	<p>Hvordan redningsarbeid organiseres på skadestedet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innsatsledelse - Fagleder politi/ orden, brann, sanitet. - Brannvesenets prinsipper for innsats - Helsevesenets organisering av innsats - Jernbaneressurser - Samhandling 	<p>Få en forståelse for de enkelte rollene, å kjenne til hvordan skadestedet organiseres slik at fagleder jernbane kan bidra til en effektiv drift av skadestedet og dermed redningsarbeidet.</p> <p>Kjenne til hvilke strategier brannvesenet gjør sin innsats basert på, f.eks. røykdykking med/ uten vann inn i tunneler, mv.</p> <p>Kjenne til hvordan helsevesenet organiserer og prioriterer sin innsats.</p> <p>Vite hvordan en kan få til best mulig samhandling på skadestedet.</p>	<p>PBS I (Politiets beredskapssystem I) Redningshåndboken, Instruks for redningstjenesten Ekstern foreleser fra for eksempel Politiet (Innsatsleder), helse og/ eller brann.</p>	1,5
4	<p>Fagleder på skadestedet</p>	<p>Forstå lederrollen – forventninger og fallgruver.</p> <p>Ledelse gjennom underledere, rolle og ansvar mellom fagleder, andre fra BaneNOR og representanter fra jernbaneforetakene.</p> <p>Kunne hovedprinsippene for Proaktiv ledelse.</p> <p>Forstå og kunne motvirke stress ved innsats:</p> <p>Kunne identifisere symptomer negativt stress, forstå hvordan ledelse under stress påvirker evnen til å lede, hvordan kompensere for stresspåvirkning.</p> <p>Kjenne til sikring av skadested.</p>	<p>Pensum kan hentes fra PBS I (Politiets beredskapssystem I) , og/eller «Ledelse ved kriser – en praktisk veileder», Lars Weisæth, ISBN: 9788205351820 «Operativ psykologi», Eid m.fl., 2. utgave, ISBN 978-82-450-0503-5 Ekstern foreleser fra politi, helse, brann, psykolog, spesialist, også mulig med særlig kvalifisert intern foreleser</p>	1

Nr.	Tema	Delmål	Pensum/ forelesere	Timer
				Totalt: 6,5 + pauser
	Dag 2			
1.	Mobilisere nødvendig personell og utstyr.	Vite hva som kan mobiliseres internt, hvordan dette kan mobiliseres. Vite hvilken myndighet fagleder jernbane har til å rekvirere utstyr eksternt.	Overordnet beredskapsplan Ekstern foreleser Berging og beredskap jernbane.	1
2.	Farlig gods.	Kjenne til fareklasser, merking, kjemikalier i forbindelse med farlig gods på jernbanen. Kjenne til hvilke togselskaper som frakter gods og hvor en kan henvende seg for nødvendige opplysninger. Vite hvor en finner opplysninger om godset som finnes på toget. Vite om RID/ ADR regelverket. Kjenne til prinsippet om stoppesteder for tog med lekkasje av farlig gods.	Tiltakskort for aktuelle stoffer som fraktes på jernbane. Vognopptak. Intern/ekstern foreleser.	1
3.	Granskning av en hendelse på jernbanen: - Undersøkelses og Analyseenheden. - Statens Havarikommisjon for Transport (SHT) - Politi - Rapportering	Kjenne til metoder for granskning av uønskede hendelser. Kjenne til ansvar og roller. Vite hvordan og når fagleder jernbane skal rapportere etter en hendelse.	Overordnet beredskapsplan Krav fra Justisdepartementet. Jernbaneundersøkelsesloven. Intern foreleser fra Undersøkelses og Analyseenheden	0,5
4	Førstehjelp ¹⁾	Kunne yte førstehjelp spesielt ved skader forårsaket av kontakt med kontaktledningsanlegg (brann, indre skader, brudd oa.) ²⁾	BHT (Synergi helse)	4
				Totalt: 7,5

1) Det er et krav i forskriften (FSE) at de som skal utføre frakobling og jording skal ha gjennomgått førstehjelpskurs årlig, ikke mere en 12 måneder mellom hver opplæring. Det anbefales at også de som skal utføre funksjonen Fagleder jernbane på ikke elektrifiserte strekninger gjennomgår et

førstehjelpskurs såfremt de ikke har hatt et slikt kurs det siste året.

2) Hører til EI-sikkerhets opplæringen, men er av hensyn til antall timer undervisning per dag lagt til denne dagen.

Dag 3: EI-sikkerhetsopplæring for fagleder jernbane

Mål:

Ved ankomst til et hendelsessted skal Fagleder jernbane være i stand til å utføre spenningsprøving og jording på kontaktledningsanlegg iht. instruks.

Læreplan:

Nr.	Tema	Delmål	Pensum	Tid
1.	Innføring i KL- anlegget.	Kjenne til oppbyggingen av Bane NOR sitt kontaktledningsanlegg.	Leder for el. sikkerhet for fagleder jernbane versjon 1., Forskrift for sikkerhet ved arbeid på elektriske anlegg (FSE)	1,0
2.	Gjennomgang av prosedyre for elsikkerhet ved brann, ulykker og lete-/ bergingsaksjoner nær ved Bane NORs kontaktledningsanlegg	Vite hvilke aktiviteter som skal utføres og hvem som har ansvar for hva.		0,5
3.	Gjennomgang av instruks for frakobling og jording av Bane NORs kontaktledningsanlegg.	Kunne utføre spenningsprøving og jording i henhold til instruks.	Fagleder jernbane skal kunne forespørre leder for kobling (LFK) om spenningsprøve og jorde kontaktledningsanlegg etter at LFK har frakoblet anlegget.	0,5
4.	Gjennomgang av utstyr.	Kunne bruke utstyret ved spenningsprøving og jording, og vite hvordan det fungerer.		1
5.	Praktisk øvelse	Den enkelte skal vise at en har forstått og kan utføre spenningsprøving og jording på egen hånd iht. lov og regelverk.	Ved Oslogt.1 ved kurs i Oslo	1,5
				Totalt: 4,5t
				Sum 17,5t.

Dag 4: Lokal kjentmannsrunde

Mål:

Før deltageren kan utføre oppdrag som fagleder jernbane skal deltageren ha gjennomført en lokal bli kjent befarings sammen med sin leder, erfaren hovedsikkerhetsvakt eller S/K - rådgiver.

Nr.	Tema	Delmål	Pensum	Instruktør	Tid
-----	------	--------	--------	------------	-----

1	Kunnskap om lokale forhold som påvirker beredskap i hendelser	Kjenne spesifikke forhold med særskilte brannobjekter, andre utpekte objekter og stoppesteder for farlig gods	Beredskapsanalyse og objekt kort for særskilte brannobjekter og andre objekter med slik analyse og plan	Leder/ hovedsikkerhetsvakt/ S/K-rådgiver	Inntil ½ dag
2	Kunnskap om lokale forhold som påvirker beredskap i hendelser	Befaring på spesielt utvalgte risikoområder, f.eks. lengre tunneler, driftsbanegårder, skiftetomter, større stasjonsområder, stoppesteder for farlig gods		Leder/ hovedsikkerhetsvakt/ S/K-rådgiver	½ - 1 dag

Når dette er gjennomført skal den som har gjennomført opplæringen sende skriftlig bekreftelse til Styringsstaben, før styringsstaben kan sende inn bestått eksamen til kompetansesenheten.

Oppdatering av denne kunnskapen skal normalt gjennomføres med 3-årig intervall (sammen med repetisjonskurs FLJ), men kan måtte gjennomføres oftere dersom lokale forhold endrer seg vesentlig.